

iets BETREKKELIJK DE TRANSVAALSCHE REPUB- BLIEK IN ZUID-AFRIKA;

DOOR

D. LUBACH.

De Duitsche reiziger KARL MAUCH heeft op zijne tweede reize in de binnenlanden van Zuid-Afrika in de maand Julij 1867 aan een bijtak van den Umfule op ongeveer 17° Z. B. goudstreken ontdekt, die naar alle aanzien zeer rijk zijn en vroeger reeds geëxploiteerd bleken te zijn geweest. De plaats ligt slechts ongeveer 40 mijlen van de Portugesche vestiging aan den Zambesi. Deze ontdekking heeft in Natal en in de Transvaalsche republiek groote sensatie verwekt en men maakte zich daar gereed om van de ontginning krachtig werk te maken. Zonder twijfel zullen weldra honderden en duizenden Engelschen, Duitschers enz. daar heen stroomen, even als vroeger naar Californië en later naar Australië, en ten gevolge daarvan zullen Natal en de Transvaalsche Republiek zich op eene vroeger niet vermoede wijze snel en voorspoedig ontwikkelen, — althans indien de ontdekte goudstreken zoo rijk zijn, als men verwacht. Wel is waar zijn de landbouw-producten van veel meer waarde dan de rijkste goudmijnen, en zal ten slotte de welvaart van Zuid-Afrika van den vooruitgang van den landbouw afhangen, even als die van Californië en Australië ook daarop berusten. Maar tot den landbouw behooren vele handen, en deze ontbreken in Zuid-Afrika. Ook Californië zou, gelijk PETERMANN, aan wien ik deze berigten ontleen, te regt aanmerkt, nog eene onbebouwde woestenij zijn, indien niet het goud duizenden tot arbeiden geschikte menschen uit alle oorden der aarde daar heen getrokken had. Niets brengt de Europesche nederzettingen in vreemde landen beter in trek, niets grondvest beter bloeiende rijken, dan het goud.

Ik meen, dat het niet ongepast is bij deze gelegenheid de aandacht bepaaldelijk op de Transvaalsche Republiek te moeten vestigen, omdat, gelijk bekend is, de stichters daarvan Nederlanders van afkomst zijn

en de Nederlandsche taal daar nog algemeen gesproken wordt. — Jaarlijks verlaat een aantal Nederlandsche gezinnen en personen het vaderland om zich in Noord-Amerika te vestigen; dat er in Zuid-Afrika een gezond, vruchtbaar, door Nederlanders bewoond land is, waar vooral Nederlandsche landbouwers zich met gegronde hoop op goed gevolg kunnen nederzetten, een land, dat slechts wacht op handen, die werken kunnen, om een hoogen trap van welvaart te bereiken, — dat schijnt onzen landgenooten onbekend te zijn. Elders denkt men er anders over. Van tijd tot tijd verwisselt een aantal Duitschers hun vaderland voor Natal of den Transvaalschen vrijstaat en het gaat er hun wel. Eene Schotsche maatschappij met een kapitaal van 100,000 pond sterl. heeft landerijen in het oostelijk gedeelte der Transvaalsche Republiek aangekocht, alleen om die voor de schapenteelt te gebruiken, en de onderneming gelukt uitstekend. De Schotten zijn, zegt PETERMANN, de beste kolonisten ter wereld, en hun oordeel betreffende tot kolonisatie geschikte landen weegt zwaar.

Het tegenwoordige, nog voor verdere uitbreiding vatbare Transvaal is 5152 Duitsche vierkante mijlen groot en verhoudt zich dus tot het koninkrijk Pruisen, dat 6391 vierk. mijlen groot is, als 5 tot 6. Welk eene ruimte voor millioenen Europeesche landverhuizers en kolonisten!

Ik voeg hierbij nog eenige plaatsen uit een brief van den president der republiek, M. W. PRETORIUS, van den 20sten Julij 1867, nog vóór de ontdekking der goudstreken.

„Het land,” — dus schrijft PRETORIUS, „is vruchtbaar en het klimaat gezond; de hoog gelegene streken zijn geschikt voor veeteelt, bijzonder schapenteelt; de lager gelegene en voor ruwe winden door zeer hooge bergruggen beschutte landstreken tot het bouwen van veldvruchten, en voorts tot plantages van suikerriet, koffij, boomwol en vooral van tabak. De vruchtboomen groeijen en dragen spoedig; de bergen zijn rijk aan metalen, als ijzer, koper en lood; zelfs vindt men er goud en zilver. Ons ontbreken slechts de noodige inrigtingen, gereedschappen en vooral met den bergbouw vertrouwde mannen, om de schatten, die nog in de diepte rusten, aan het licht te brengen. Ik hoop evenwel dat hierin met der tijd zal worden voorzien, en het zou mij veel genoegen doen, hier Duitschers te zien, die in den bergbouw ervaren zijn. Welligt zal dit spoedig geschieden, daar ik, in mijn wensch om met

Pruissen in verbinding te treden, daartoe reeds de eerste schrede gedaan en aan Z. M. den koning een brief verzonden heb. Ik heb in Londen een consul, die ons land daar vertegenwoordigt, en ik wensch ook een zoodanigen in Berlijn te bezitten. Wij hebben het uitzigt op een haven, en zoo hoop ik dan ook later de Duitsche vlag zich daar te zien ontploojen als eene met ons bevriende. — De gewigtigste producten van ons land, die tot uitvoer geschikt zijn, zijn tot dusver: ivoor, struisvederen, wol, huiden, tabak, enz. Later zullen, naar mijne overtuiging, metalen verreweg het overwigt boven alle andere uitvoerartikelen verkrijgen. — Het land bezit nog geene eigene geslagene munt; het geld, dat in omloop is, is Engelsch geld. Ons eigen geld bestaat in banknoten; ik zend u als voorbeeld eene banknoot van één pond. — Voor goede, onbesprokene kolonisten hebben wij nog veel plaats, en mijn wensch is, zeer vele zulke Duitsche kolonisten te bekomen; reeds is er hier een aantal van gevestigd en het gaat hun zeer goed. Het meest merkbare en drukkende gebrek alhier is, dat aan goede artsen en aan onderwijzers in alle vakken, zoowel in de elementaire als in de hoogere. Muziek ontbreekt nog geheel, en het land zal dan eerst leven en geest verkrijgen, wanneer beide, wetenschap en kunst, zullen vertegenwoordigd zijn."

Tot dusver PRETORIUS. Het moet de aandacht trekken, dat, terwijl vroeger van de zijde der bewoners van de Transvaalsche Republiek zoowel, als van den aangrenzenden Oranje-Vrijstaat, zoo vaak en zoo sterk de wensch werd uitgedrukt, dat er toch vele *Nederlandsche* kolonisten mogten overkomen, in den brief van den president van geene Nederlanders sprake is en hij alleen naar de overkomst van Duitsche kolonisten verlangt. Heeft welligt de ondervinding hem geleerd, dat er van den kant van Nederland en de Nederlanders niets te verwachten is?

Meer over de ontdekking van MAUCH en over het Transvaalsche gebied vindt men in PETERMANN's *Geographische Mittheilungen*, 1868, S. 93 en S 145.
